

E.A.MƏMMƏDOVA

MELİORATİV HİDROGEOLOGİYA

Ali məktəblərin bakalavr pilləsi üçün dərslik

MÜNDƏRİCAT

GİRİŞ. MELİORATİV HİDROGEOLOGİYANIN MƏZMUNU, MƏQSƏDİ VƏ İNKİŞAF MƏRHƏLƏLƏRİ.....	4
I.MELİORATİV SİSTEMLƏR.....	21
1.1. Torpaqların suvarılması və qurudulması haqqında ümumi məlumat.....	21
1.2. Suvarma sistemi və onun elementləri.....	21
1.3. Azərbaycanca suvarma kanallarının tikintisi.....	24
1.4. Azərbaycan Respublikasında suvarma sistemlərinin qrunut sularının ejiiminə təsiri.....	27
1.5. Kanallardan su itkisinə qarşı mübarizə tədbirləri.....	28
1.6. Suvarma üsulları və texnikası.....	30
1.7. Suvarma sahələrində baş verən infiltrasiya prosesi.....	44
1.8. Suvarmanın növləri.....	45
1.9. Kənd təsərrüfatı əkinlərinin suvarma rejimi. Suvarma normaları.....	46
1.10. Suvarma sularının keyfiyyətinə qarşı olan tələbatlar.....	47
1.11. Suvarılan sahələrdə süni drenaj.....	49
1.12. Baş Mil –Muğan kollektorunun tikilməsinin zəruriliyi və onun morfoloji parametrlərinin təyini.....	60
1.13. Drenaj sistemləri.....	69
1.14. Torpaqların qurudulması üsulları və qaydaları. Qurutma sisteminin elementləri. Qurutma-nəmləşdirmə sistemləri.....	78
1.15. Azərbaycanda suvarma sahələrinin, irriqasiya qurğularının və kollektor-drenaj sistemlərinin müasir vəziyyəti (2010-2014-cü illər).....	84
1.16. Azərbaycanda meliorativ tədbirlərin yeraltı sulara təsirinin müasir vəziyyəti.....	91
II.MELİORASIYA OLUNMUŞ ƏRAZİDƏ YERALTI SULARIN REJİMİ VƏ BALANSI.....	95
2.1. Yeraltı suların rejim və balansının öyrənilməsinin məqsəd və məsələləri.....	95
2.2. Yeraltı suların rejiminin öyrənilməsi üsulları.....	98
2.3. Azərbaycanda yeraltı suların rejimi.....	105
2.4. Suvarılan torpaqlarda qrunut sularının rejiminin formalaşması qanunauyğunluqları.....	129

2.5.Suvarılan ərazilərdə qrunıt suyu səthinin qalxması.....	132
2.6.Suvarılan sahələrdə qrunıt suyu rejiminin tənzimlənməsi prinsipləri.....	134
2.7.Yeraltı su rejiminin proqnozu və onun növləri.....	135
2.8.Yeraltı su rejiminin proqnozunun üsulları.....	137
2.9.Suvarılan ərazilərdə qrunıt suyu rejiminin proqnozu.....	142
2.10.Qrunıt suyu rejiminin genetik tipləri.....	146
2.11.Yeraltı suların su-duz balansı	156
2.12.Yeraltı suların su-duz balansının öyrənilməsi üsulları.....	158
2.13.Aerasiya zonasında və yer səthində rejim-balans müşahidələri.....	161
2.14.Əsas balans elementlərinin səciyyəsi.....	167
III. AERASIYA ZONASI SUXURLARINDA ŞORLAŞMA VƏ ŞORAKƏTLƏŞMƏNİN ƏSASLARI.....	194
3.1.Aerasiya zonası suxurlarında şorlaşma.....	194
3.2.Aerasiya zonası suxurlarında şorlaşmaya qarşı mübarizə tədbirləri.....	201
3.3.Aerasiya zonası suxurlarında şorakətləşmə.....	221
3.4.Aerasiya zonası suxurlarında şorakətləşməyə qarşı mübarizə tədbirləri.....	227
IV. HIDROGEOLOJİ-MELİORATİV RAYONLAŞDIRMANIN ƏSASLARI.....	230
4.1. Meliorasiya olunmuş ərazinin hidrogeoloji şəraiti.....	230
4.2. Geosüzülmə quruluşunun xəritələnməsi.....	232
4.3. Hidrogeoloji-meliorativ rayonlaşdırmanın prinsipləri.....	236
ƏDƏBİYYAT.....	263